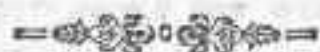

μετά τε τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος, εἶνε 59 βαθμῶν
μετὰ τὸ θερμόμετρον τοῦ Φαχρεϊνχάιτ.

Μέγα Ρεύμα, τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1852.

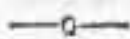
I. A.

ΤΑ ΕΦΗΜΕΡΑ ΕΝΤΟΜΑ,

καὶ οἱ τελευταῖοι λόγοι

ένός ἐξ αὐτῶν.

Λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὅτι ὑπάρχουσι
ἐν τῷ Ἰπανίν ποταμῷ ζώοντα, ἐπὶ μίαν μόνην
ἡμέραν ζῶντα· καὶ τὸ μὲν ἀποθνήσκον περὶ τὴν ὁ-
ρᾶν ὥραν τῆς πρωΐας, ἀποθνήσκει κατὰ τὴν ἀ-
μῆν αὐτὴν τῆς νεότητός του, τὸ δὲ περὶ τὴν πέν-
την ὥραν τῆς ἐσπέρας, ἀποθνήσκει ἐσχάτο γήρων ἤδη
ἐν ἀνικμύσασκον.

Εἰς τῶν ῥωμαλεωτέρων μεταξὺ τῶν Ἰπανίων αὐ-
τὸν ὑπῆρξε, κατὰ τὰ ἔθνη ταῦτα, ὁμόχρονος αὐτῷ
τῷ γένει. Οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου
τοῦ τοῦ λευκαγέως τῆς πρωΐας, διὰ δὲ τῆς ἀπηνήθους
αἰῶνος τῆς ἰδιοσυγκρασίας του ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ
ῥῆμα ζωῆς ἐνεργητικῆς κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἀπει-
ρημένων δευτερολέπτων δέκα μέχρι δώδεκα ὥρων.
Παρακίνησις τῆς μακρᾶς ταύτης τῶν στιγμῶν ἐπακο-
υμένης, ἀπέκτησεν ὑψηλὴν σοφίαν διὰ τε τῆς πεί-
ρας καὶ διὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ ἐπὶ πάντων
ὧν εἶδε. Θεωρεῖ οὗτος τοὺς περὶ τὴν μισημέριαν
ἐπιβιόντας ὁμοίους του ὡς πλάσματα, εὐτυχῶς ἀ-
παιχθέντα τῶν ἀπειρῶν ἐνοχλήσεων εἰς αὐτὸ τὸ γῆ-
μι ὑπόκειται. Δύναται δὲ νὰ διηγηθῇ πρὸς τοὺς
ἐπίγονους αὐτοῦ περὶ τὴν ἐκπληκτικὴν γεγονότων
ἐργαστέρων πάντων τοῦ ἔθνους του τῶν ἀπομνη-
στευμάτων. Τὸ νέον σμήνος συγκροτούμενον ἀπὸ
ἐκείνων, αἵτινα ἐξῆσαν ἤδη μίαν ὥραν, πλησιάζει εὐλα-
στῶς τὸν σεβασμιον αὐτὸν γέροντα, καὶ ἀκροᾶται με-
τὰ θαυμασμοῦ τῶν διδασκτικῶν αὐτοῦ λόγων. Πᾶν
εἰς οὗτος διηγηθῇ, φαίνεται θαυμάσιον εἰς τὴν βρα-
χυδίαν ταύτην γενεάν. Τὸ ἡμερήσιον διάστημα φαί-
νεται αὐτοῖς ὡς ὁλοκληρῶν αἰώνων διάρκεια, καὶ ἡ
ἐπιβίωσις ἀναγράφεται ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτῶν ὡς ἡ
μεγίστη τῆς δημιουργίας τῶν ἐποχῶν.

Τὸ σεβασμιον αὐτὸ ἐντομον, ὁ Νέστωρ οὗτος τοῦ
ἔθνους, ἀσθινομένην ἐγγίζοντα τὸν θάνατον, προσ-
έλασεν ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν δύσιν τοῦ
αἵματος πάντας τοὺς ἀπογόνους φίλους καὶ γνωρίμους
αὐτοῦ, ὅπως διακοινώσῃ αὐτοῖς, ἀποθνήσκον, τὰ
τελευταῖα αὐτοῦ γνώμας. Συρρέουσας δὲ πνιγα-
λὴν τοῦ πλῆθους ὑπὸ τὴν εὐρύχωρον στέγην μύκητος
τοῦ, ἀπεύθυνεν αὐτοῖς τὸν λόγον ὁ ἐπιβίαντος γέ-
ρον, ὡς πῶς·

« Φίλοι καὶ συμπολίται, αἰσθάνομαι ὅτι καὶ ἡ μα-
κροτάτη ζωὴ ἔχει τέλος. Τὸ τέρας τῆς ἐμῆς ἡγῆκεν
ἔδη, δὲν θρηνῶ δὲ τὴν τύχην μου, διότι ἡ μεγάλη
ἐλπίς μου κατέστη ἄχθος ἀφόρητον, καὶ δι' ἐμὲ οὐ-

δὲν πλέον ὑπάρχει νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Αἱ μεταβο-
λαὶ καὶ συμφοραὶ, αἱ τὴν πατρίδα μου ἐρημώσασαι,
ἡ ἀπειρία τῶν ἰδιαίτερων δυστυχημάτων, εἰς αὐτὰς
ἐποκειμένα, τὰ καταβλίσοντα τὸ ἡμέτερον εἶδος
πάθη, καὶ αἱ δυστυχίαι, ὅσαι εἰς τὴν ἐμὴν συνέβησαν
οἰκογένειαν, πᾶν ὅ,τι εἶδον κατὰ τὸ στάδιον τῆς μα-
κρᾶς ζωῆς μου, ταύτην μ' ἐδίδαξε τὴν μεγάλην ἀλή-
θειαν· ὅτι οὐδεμία εὐτυχία, στηριζομένη εἰς τὰ μὴ
ἀφ' ἡμῶν ἐξαρτώμενα, δύναται νὰ ᾔσῃ βεβαία καὶ
διαρκής. Γενεὰ ὅλη ἀπώλετο ὑπὸ σφοδροῦ τινος ἀ-
νέμου· πλῆθος δὲ τῆς ἀδούλου ἡμῶν νεολαίας ἐσκαώ-
θησαν ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ ψυχροῦ τινος καὶ ἀπροσδο-
κῆτου ανέμου. Ὅποιος τρομερὰς κατακλύσεις ἐπροξέ-
νησεν ἡμῖν βροχὴ αἰφνιδία! Τὰ στερεώτερα ἡμῶν
στεγὰσματα δὲν ἀντέχουσιν εἰς ῥαγδαίαν γάλαζαν.
Ἐν ζοφώδεις νέφος ταράττει, καὶ πάσας τὰς γενναιο-
τάτας καρδίας.

« Ἐξῆτα κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας καὶ συναν-
εστράφημεν μετὰ ἐντόμων ἀνωτέρου ἀναστήματος,
ἰσχυροῦς ἰδιοσυγκρασίας, καὶ κατόχων σοφίας το-
σούτης, ὅσην οὐδεὶς δύναμις νὰ εἴπω, τῶν τῆς πα-
ρούσης γενεᾶς ἐκείνητος. Σὺς ὁρκίζω νὰ δώσητε πί-
στιν εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοὺς λόγους μου· ὅτι
δηλ· εἶδον ἄλλοτε τὸν ἥλιον, ὃν ἔδη βλέπομεν πέραν
τοῦ ὕδατος, καὶ ὅστις φαίνεται οὐχὶ μακρὰν τῆς
γῆς ὄν, εἶδον, λέγω, αὐτὸν ἐφιστάμενον ἐν τῷ μέσῳ
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξακοντίζοντα καθέτως ἐφ' ἡμῶν
τὰς ἀκτίνάς του. Ἡ γῆ ἦτο πολὺ λαμπροτέρα κατὰ
τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, ὁ ἀὴρ πολὺ θερμότερος,
καὶ αἱ ἡμέτεροι πρόγονοι πολὺ ἐγκρατέστεροι καὶ ἐ-
ναρετώτεροι.

« Μολονότι αἱ αἰσθήσεις μου ἐξησθέντην ἤδη, ἡ
μνήμη μου ὁμῶς διατηρεῖται ὑγιής· σὺς βεβαίως λοιπὸν
ὅτι τὸ ἐνδοξον αὐτὸ ἄστρον κινεῖται. Εἶδον ἐγὼ τὴν
πρώτην αὐτοῦ ἀνατολὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους
τούτου, καὶ ἠρξάμην τοῦ βίου περὶ τὸν χρόνον, καθ'
ὃν αὐτὸ ἤρχισε νὰ διατρέχῃ τὸ ἀπείρον αὐτοῦ στά-
διον. Προυχῶρι δὲ, ἐν διαστήματι πολλῶν αἰώνων,
ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ μετὰ καύσωνος προδροτάτου καὶ λάμ-
ψους ἀκαταλόγιστου, ἦν ὑμεῖς βεβαίως δὲν ἠθέλατε
ὑποφέρει. Ἀλλ' ἔδη, ὡς ἐκ τῆς κλίσεως αὐτοῦ καὶ
τῆς ἐπαισθητῆς ἐλαττώσεως τῆς ἰσχύος του, προβλέ-
πω ὅτι ἡ φύσις μέλλει νὰ τελειώσῃ ἐντὸς ὀλίγου, καὶ
ὅτι, μετὰ μίαν τὸ πολὺ ἐκατοστὴν λεπτῶν, ὁ κόσμος
αὐτὸς θέλει βυθισθῇ εἰς τὸ σκότος.

« Φεῦ! ὦ φίλοι, ποσάκις ἄλλοτε δὲν ἐτρεφόμεν
μὲ τὴν ἀπατηλὴν ἐλπίδα ὅτι θέλω διαμεῖναι διὰ παντὸς
ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης! Ὅποια δὲ μεγαλιπρέπεια ἐντὸς
τῶν κελλίων, τὰ ὅποια μόνος εἶχιν ἀναβοῦρεῖσαι!
Ὅποιαν δὲ ἀπέδιδον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν στερεότητα
τῶν μελῶν μου καὶ τὴν ἐλαττωδότητα τῶν συναρθρώ-
σεων αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἰσχύον τῶν πτερύγων μου!
Ἀλλ' ἄρκετὰ ἐξῆσα διὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν δόξαν, καὶ
οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐπιζητούντων μου δὲν θέλει λάβει τὴν
αὐτὴν εὐχαρίστησιν κατὰ τὸν ἐπελευσόμενον αὐτὸν
τοῦ σκότους καὶ τῆς παρακμῆς αἰῶνα. »

A.

